

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

VEFSN KOMMUNE
Postboks 560
8651 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2022/2419

Deres ref.

Dato 11.04.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
-----------------------	--

Vedtak Søknad om skadefellingsforsøk på gaupe i Lomsdal-Visten nasjonalpark samt søknad om bruk av snøskuter.

Saken er behandlet av Arbeidsutvalget for Lomsdal-Visten nasjonalpark den 8. april 2022.

Vedtak

Søknad fra Vefsn kommune den 8. april 22 innvilges med vilkår.

Vefsn kommune gis tillatelse til skadefelling av én (1) gaupe i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Vefsn kommune gis også tillatelse for bruk av inntil 4 snøskutere i forbindelse med skadefellingsuttak i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Vilkår gitt i tillatelse til skadefellingsuttak fra Statsforvalteren i Nordland med dato den 7. april 2022.
- All kjøring utover angitt formål er forbudt.
- Tillatelsen gjelder fra den 9. - 13. april 2022.
- Det er ikke tillatt å rydde trase i forbindelse med kjøringen.
- Tillatelsen gjelder innen vernegrensene for Lomsdal-Visten nasjonalpark for det definerte skadefellingsområdet som er gitt av Statsforvalteren i Nordland.
- Tillatelsen gjelder for bruk av fire snøskutere, inkludert snøskutere som brukes av reindriftsutøvere, som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før passering.

Søknaden

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre mottok 8. april 2022 søknad fra Vefsn kommune om skadefelling av 1 gaupe, samt dispensasjon fra verneforskriften for motorferdsel av snøskuter i forbindelse med uttaket.

Søknaden kommer på bakgrunn av store registrerte tap av tamrein til rovdyr (gaupe) i vinter. Statsforvalteren i Nordland har derfor i brev den 7. april 22 gitt Vefsn kommune tillatelse til felling av en gaupe i deler av Vefsn og Grane kommuner. Denne behandlingen ligger vedlagt.

I vedtaket fra Statsforvalteren i Nordland er det satt som vilkår at fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe, samt at fellingsområdet er avgrenset til følgende område:

- Vefsn kommune vest for Vefsna, sør for rette linjer mellom Vistfjellet (913 moh), Steinlikammen (782 moh) og Kvalfors.
- Grane kommune vest for Vefsna og nord for rett linje mellom Kvittfjellet (1246 moh) og Svenningskardet.

Dette berører også områder innenfor Lomsdal-Visten nasjonalpark på østlig side fra Eiterådalen i Vefsn kommune og sørover inn i Grane kommune.

Statsforvalteren i Nordland skriver om skadesituasjonen for reindriftsnæringa i sin utredning den 7. april 2022:

«Inneværende vinter, siden 1. november 2021, er det meldt inn 21 kadaver av rein innenfor Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Syv av disse er påvist drept av gaupe, to av jerv og to av ukjent fredet rovvilt. Fire er død på grunn av andre årsaker enn fredet rovvilt og fem har ukjent/usikker dødsårsak. Påviste rovvilttap er spredt fra Eiteråfjellet i sør til Fustvatnet i nord. Det er også påvist tap til gaupe like nord for og like sør for distriktsgrensa, tilhørende Jillen-Njaarke rbd. De fleste gaupetapene og tap til ukjent fredet rovvilt er i et relativt avgrenset område ved Eiteråfjellet, hvor siste påviste gaupetap ble undersøkt av SNO den 7. april.»

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og

enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter verneforskriftens § 3.

Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres. Etter verneforskriften er det tillatt å jakte i nasjonalparken, men i forvaltningen skiller man mellom ordinær jakt og skadefellingsuttak. Skadefelling må derfor behandles etter naturmangfoldlovens § 48.

Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy. Det er ikke åpnet opp for motorferdsel i forbindelse med skadefelling. Dette må også behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke må stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Disse vilkårene er kumulative, det betyr at hvis begge vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon eller ikke.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

I saker der Statsforvalteren i Nordland gir kommunene tillatelse til skadefellingsuttak er det allerede gjort vurderinger knyttet til naturmangfoldloven.

Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) og [Naturbase](#). Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede i Eiterådalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. Granskog dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog.

Områdene er også yngleområde for enkelte rovfuglarter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at kjøring på snødekt mark med snøskuter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde trase i

forbindelse med kjøringen. Til tross for spor etter tidligere bruk, som gammerester, hesteveger og hogst oppleves områdene som lite påvirkede.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv.

Skadefellingsuttak er et viktig forvaltningsverktøy for å kunne ta ut skadevoldende individ.

I nyere forskrifter fra nasjonalparker og naturreservater i området er skadefellingsuttak unntatt fra vernebestemmelsene. Motorferdsel i forbindelse med skadefellingsuttak vil ikke påvirke verneverdier eller verneformål i nevneverdig grad.

Konklusjon

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gi dispensasjon for skadefellingsuttak av en gaupe og bruk av inntil 4 snøskutere i oppdraget. Dette er begrunnet i vurderingen over samt Statsforvalteren i Nordlands vurderinger i vedtak 7. april 22.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I
NORDLAND

Statens Naturoppsyn Trofors
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT

Postboks 1405

Trofors jernbanestasjon
c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98

8002 BODØ

8680 TROFORS
8684 TROFORS